

# Grevie Backar - *kulturslinga*

## Välkommen till Grevie backar!

Det som främst sätter sin prägel på Grevie backar är de betade rullstensåsarna. Dessa bildades för ca 14 000 år sedan, då den senaste landisen började att släppa sitt grepp över den nordvästra delen av Skåne. Landskapet är mycket omväxlande med inslag av enefälader, hagmark, åkermark samt några minde skogspartier. Floran är varierande med rikedom av blommande örter och träd från tidig vår till sen sommar. Här finns bl a Bjärehalvöns rikligaste bestånd av Backsippa.

Spåren efter mänsklig verksamhet är många och sträcker sig över en lång tidsperiod från bronsålder fram till nutid. En stor del av Grevie backar är förklarad som naturreservat.

**Kulturslingan är ca 3 km lång och markerad av blå färg.**

I slingans västra del rinner Tinabäcken, som fått sitt namn av att den aldrig lär frysa till. Rönnefloer kallas en vattensamling i slingans södra del. Enligt sägnen ska här ha legat en kyrka, som pga människornas ondska sjönk till botten. På 1950-talet utnyttjades Rönnefloa flitigt som hockeyarena vintertid av Grevies ungdomar.

## Lämningar efter isen

De dominerande lämningarna på Grevie backar utgörs av rullstensåsar. Dessa består till huvudsak av grus och är bildade avsättningar av smältvattenälvar vid istidens slutskede. Ibland kunde det hända att isberg blev kvar, sedan övrig is smält undan. När dessa isberg så småningom smälte uppstod hålor i marken sk *dödisgropar*. Stenar och annat material som suttit infrusna i isen hamnade i botten på gropen under avsmältningen. De som finns här kallas Långahålorna och det sägs att man härifrån hämtade sten, som användes vid uppförandet av Grevie kyrka under tidig medeltid.

## Förhistoriska lämningar

De äldsta spåren av mänsklig verksamhet på Grevie backar utgörs av gravar från brons- och järn åldern. Huvudsakligen rör det sig om järnåldersgravar i form av *stensättningar*, låga högar samt en *rest sten*. I tre områden är stensättningar och låga högar samlade till små gravfält med mellan fem och tio gravar i varje. Dessa kan vara svåra att upptäcka, då bla annat äldre tiders odling gjort att gravarna blivit kraftigt skadade och därmed otydliga. Bjärehalvöns fornlämningsbestånd präglas av de stora *högarna* från bronsåldern, vilka även finns representerade här om än i mindre omfattning. Dessa gravar har använts av flera generationer under hela perioden, därav den vanliga benämningen ättehög. Man har vid utgrävning konstaterat ända upp till 30 skilda begravningar i en enda hög. Inte heller dessa har undgått skadegörelse genom sentida verksamhet som grustäkt och odling. Vi vet ännu inte var de gravlagda människorna på Grevie backar hade sina bosättningar, men med största sannolikhet var de i anslutning till gravplatserna. Några boplatser från stenåldern d'har däremot påträffats i närheten.

## Historiska lämningar

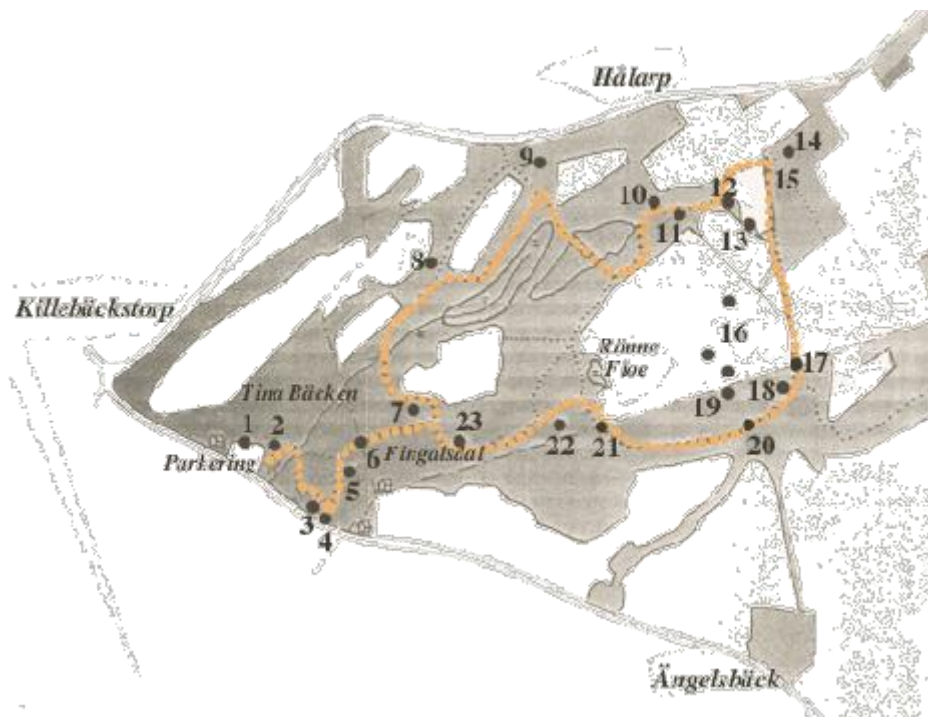
Området utgörs av utmarker till Killebäckstorp-, Hålarps-, samt Ängelsbäcks byar, vilkas **bygränser** markeras av stengärdsgårdar, tillkomna vid skiftesreformen huvudsakligen på 1800-talet. Här finns många andra **stengärdsgårdar**, av vilka de flesta markerar ägo gränser och är samtida med de förra. Det finns dock några som är av äldre datum, tex den som är belägen alldeles intill P-platsen.

Att Grevie backar utnyttjas som betesmark även i äldre tider kan vi bla annat se genom den **fägata**. Som i stora delar är bevarad från **gårdsgunden** till bygränsen mellan Hålarps- och Ängelsbäcks byar. Det var på fägatan som man ledde ut djuren från inägorna kring byn till utmarken. Lite här och var kan man se **övergivna åkerytor** med därtill hörande samlingar av **röjningssten**. Dessa vittnar om människornas hårda stävan att försörja sig förr. Allt var emellertid inte slitsamt. I Fingals dal finns rester kvar av de **dansbana**, som flitigt utnyttjades på 1920-talet. Förutom dans anordnades även här teaterföreställningar, cirkus, löptävlingar mm. Vägen som ledde hit är idag mycket otidlig. Det finns dock andra rester av 2vägar<sup>2</sup> i området, som framträder tydligare sk **hålvägar**. Namnet har uppkommit genom att de under lång tids användning gröpt ur marken och blivit skålformade. De flesta är förmodligen från historisk tid, men några kan mycket väl vara förhistoriska.

## Att hitta till Grevie backar

**Från Båstad** kör du mot Ängelholm över Nötte backar och svänger sedan höger mot Grevie. Korsa järnvägen i Grevie och ta därefter till höger mot Förslöv. Fortsätt rakt fram vid nästa fyrvägs korsning, mot Killebäckstorp. Efter 2 km kommer du till Killebäckstorp och ytterligare en fyrvägs korsning. Sväng här till vänster och kör ca 300 m efter denna väg. Du är nu framme vid P-platsen på Grevie backar.

**Från Ängelholm** kör du enklast via Förslöv till Grevie. Här svänger du av till vänster mot Killebäckstorp. Efter 2 km kommer du till Killebäckstorp och ytterligare en fyrvägs korsning. Sväng här till vänster och kör ca 300 m efter denna väg. Du är nu framme vid P-platsen på Grevie backar.



1. Stengårdsgård
2. Gravfält
3. Gravfält
4. Milstolpe
5. Övergiven åkeryta
6. Bygräns
7. Rest av dansbana
8. Röjningsröse
9. Skadad hög
10. Stensättning
11. Stensättning
12. Rest sten
13. Stensättning
14. Gårdsgrund
15. Fägata
16. Högar
17. Bygräns
18. Hålvägar
19. Gravfält
20. Hög
21. Bygräns
22. Övergiven åkeryta
23. Dödisgropar

**Var rädd om naturen.**

Tänk på att:

- lämna träd, blommor, buskar, mossor och lavar i fred.
- inte störa naturlivet
- djuren inte tycker om hundar.
- inte beträda åker eller mark med växande grödor, ex gräs, säd
- hålla naturen ren
- inte glömma fikakorgen hemma

**Ha en trevlig dag i naturen!**